

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića na neformalnom sastanku ministara spoljnih poslova EU u Amsterdamu:

„Poštovani predsedavajući,
Uvažena visoka predstavnice,
Poštovani ministri, vaše ekselencije,

Dozvolite da zahvalim predsedavajućem, gospodinu Kundersu i visokoj predstavnici, gospođi Mogerini na pozivu i prilici da još jednom razmenimo mišljenja i iskustva u vezi sa migrantskom krizom.

Pre godinu dana, malo ko je mogao da predvidi da će potencijalni migratorni talas uzrokovan ratnim dešavanjima na području Bliskog istoka, pre svega u Siriji, prerasti u seobu naroda, kakva u Evropi nije viđena od Drugog svetskog rata. Preko Srbije, koja se kao tranzitna zemlja nalazi u samom središtu zapadnobalkanske migrantske rute, prolaze gotovo svi migranti i izbeglice koji su se iz Sirije, Avganistana, Iraka i drugih nestabilnih područja uputili ka zemljama zapadne i severne Evrope. U 2015. godini, Srbija je registrovala, primila i zbrinula oko 600.000 migranata, što je skoro 26 puta više nego u celoj 2014. godini, a njihov broj će u ovoj godini, po svemu sudeći, biti i veći. Poređenja radi, ove godine na teritoriju Republike Srbije ušlo je oko 63.000 iregularnih migranata. Od svih tih ljudi, tek njih 600 podnelo je zahtev za azil u Srbiji.

U ovom momentu niko od nas ne može predvideti koliko će ovaj trend trajati, ali svi znamo da nije u pitanju trenutna kriza. Imajući u vidu da migratorni talas ni tokom zimskog perioda nije posustao, da je nastavljen pritisak na sve nas i da su pred nama još veći izazovi, moram i ovom prilikom da naglasim značaj uspostavljanja sistema ranog obaveštavanja o svakoj novoj meri koja se sprovodi u zemljama krajnje destinacije, kako bi sve zemlje na ruti bile unapred informisane o promeni režima na granicama i bile u mogućnosti da im se prilagode.

Nadam se da ste svesni toga da bi za Srbiju i za čitav region bila posebno opasna situacija ukoliko bi došlo do lančane reakcije drastičnog smanjenja propusne moći ili zatvaranja granica, čime bi se zaustavio protok migranata i uzrokovalo njihovo masovnije i duže zadržavanje na teritoriji Srbije, što bi za nas predstavljalo izuzetno opterećenje. Vama je dobro poznato da je Srbija nakon samita lidera balkanske rute izrazila spremnost da, tokom zimskog perioda, u slučaju potrebe, pruži privremeni smeštaj za nekoliko hiljada migranata. Sopstvenim sredstvima

uspeli smo da opremimo dodatne smeštajne kapacitete za 3.000 ljudi, a nastojimo da to učinimo za još 3.000, ukoliko nam bude pružena konkretna finansijska podrška EU. To je više nego što su ponudile neke zemlje Evropske unije.

Podsetio bih vas i da je Srbija jedina zemlja koja nije članica Evropske unije koja je na makedonsko-grčku granicu uputila 20 pripadnika MUP i izrazila nameru da poveća ovaj broj. Osim toga, na donatorskoj konferenciji za Siriju, održanoj u Londonu pre dva dana, Srbija je izdvojila 500.000 evra za pomoć sirijskoj deci putem UNICEF-a. Sve vreme krize bili smo i ostaćemo predvidljiv i kredibilan partner Evropske unije.

Međutim, bez obzira na potrebu da budemo solidarni i na sve razumevanje i empatiju koje imamo prema onima koji su se uputili na put nade ka boljem životu, mi ne možemo dozvoliti da se teret prebaci na nas, odnosno da se Srbija pretvori u svojevrсни sabirni centar, parking za migrante. Srbija takođe nije u mogućnosti da primi nazad migrante koji su tranzitirali preko naše teritorije, a nisu dobili azil u EU, jer za to nemamo niti kapaciteta niti sredstava niti smo prva zemlja ulaska.

Za nas, kao zemlju kandidata za članstvo u EU i, kao što ste videli, veoma opterećenu tranzitnu zemlju na balkanskoj ruti, od krucijalne je važnosti da Evropska unija postigne jedinstven stav i usaglasi sveobuhvatno rešenje, koje bi uključilo i zajedničke mere i aktivnosti kako bi se, rekao bih, do sada najvećem izazovu u ovom veku odgovorilo na pravi, efikasan način. Mišljenja smo, takođe, da je najbitnije da se sa implementacijom onoga što se dogovori otpočne odmah, jer nemamo mnogo vremena na raspolaganju. Već na proleće možemo očekivati još veći priliv migranata.

Ovaj sastanak vidim kao dobru priliku da iz prve ruke dobijemo konkretne informacije o pripremi budućeg plana Evropske unije za smanjenje migratornog pritiska. Srbija je, sa svoje strane, spremna da uzme učešća i pruži doprinos tom procesu, kao i da prihvati i sledi svako sveobuhvatno, održivo rešenje koje bi bilo zajednički dogovoreno i u interesu svih, uključujući i nas na Balkanu. Iako nismo država članica EU, spremni smo da učestvujemo čak i u sistemu kvota i da prihvatimo jedan broj migranata, u meri i na način koji bude dogovoren sa Evropskom unijom, pod uslovom da su se opredelili da ostanu trajno u Srbiji.

Poštovane kolege,

Dozvolite mi na kraju da u jednoj rečenici zatražim podršku svih vas za ubrzanje našeg pregovaračkog procesa tokom 2016. godine. Pre svega vas molim da odobrite Izveštaj o ispunjenosti merila za otvaranje (OBAR) za poglavlje 23, jer je to preduslov da uspemo da ostvarimo planiranu dinamiku i da otvorimo poglavlja 23 i 24 tokom holandskog predsedavanja. Ova dva poglavlja ne samo da imaju veliki značaj za proces reformi, već se neki njihovi delovi direktno tiču pitanja migracija. Dosadašnje postupanje Srbije po pitanju migratorne krize možda daje najbolju sliku zrelosti naših institucija i spremnosti da poštujemo vladavinu prava. Nastavljamo intenzivno da radimo na okončanju priprema za otvaranje još pet poglavlja (5, 13, 20, 25, 26) i nadamo se da ćemo tokom 2016. godine dobiti vašu podršku da većina njih, ako ne i sva, budu otvorena.

Hvala vam na pažnji."